

HALSBÖLD, m. 3. Böld, som har sitt läge i halsen.

HALSDUK, m. 2. 1) Fålladt tygstycke, som hopladt brukas af manspersoner att knyta om halsen. Har flera sammansättningar, såsom: Lång-, Spänn-, Silkeshalsduk, o. s. v. — *Syn.* Manshalsduk. — 2) Fålladt tygstycke, som viket i triangelform, bäres af fruntimmer på det sätt, att ryggen deraf till en del betäckes och att de två sidosnibbarne hopfästas framtill öfver bröstet. Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Florshalsduk, m. fl. — *Syn.* Qvinnfolksbalsduk, Fruntimmershalsduk, Halsklåde.

HALSFISTEL, m. 2. pl. — *fistlar*. Fistel, som har sitt läge i halsen.

HALSFLUSS, m. 3. Halssjukdom med inflammation i svalget.

HALSGROP, f. 2. Fördjupning på främre delen af halsen tätt ofvanom öfre delen af bröstbenet.

HALSGRÄS, n. 3. Örten *Gentiana campestris*.

HALSHUGGA, v. a. 3. (böjes som *Hugga*) Afifva någon på det sätt, att hans hufvud skiljes ifrån kroppen med en bila. — *Halshuggande*, n. 4. o. *Halshuggning*, f. 2.

HALSJERN, n. 5. Jernring, fästad vid skampålen, och som fastläses om halsen på förbrytare, hvilka skola schavottera. *Stå i h.*

HALSKED, f. 3. eller **HALSKEDJA**, f. 1. Kedja af metall, vanligen guld, som till prydnad bäres om halsen; äfv. kedja af något slags metall, hvarvid något föremål, t. ex. lorgnätt, medaljong, ut o. s. v., är fästadt, och som man bär om halsen.

HALSKLAMP, m. 2. (skepp.) En på utsidan af brädgången fastspikad träklamp, med en skifva eller ett hål, hvarigenom storehals balas.

HALSKLÄDE, n. 4. Se *Halsduk*.

HALSKNOP, m. 3. (sjöt.) Se *Fallrepsknop*.

HALSKNOTA, f. 1. Se *Halskota*.

HALSKNÖL, m. 2. Se *Strupknöl*.

HALSKORS, n. 3. Kors, som man bär fram på halsen.

HALSKRAGE, m. 2. pl. — *kragar*. Klädespersedel af tunt, vitt tyg, som fruntimmer bära om halsen och öfver bröstet; äfv. smal, rund krage, som till prydnad bäres endast om halsen. *Veckad, krusad, h.*

HALSKRÄS, n. 3. Se *Fräs*.

HALSLENNING, m. 2. Linning vid halsen på ett plagg, t. ex. en skjorta.

HALSREM, f. 2. pl. — *remmar*. Rem på ett betslyg, hvilken går under halsen på hästen.

HALSREMSA, f. 1. Remsa af fint, vitt tyg, som fruntimmer till prydnad bära om halsen.

HALSRING, m. 2. 1) Ring af metall, t. ex. vriden bronstråd, som fordom hos Germanerna bars till prydnad om halsen. — 2) Jernring, som fastsmides om halsen på en fånge, och hvarmedelst han genom en derifrån gående kedja är fastgjord vid vägg eller golf.

HALSRÄTT, m. sing. Betydde, i äldre språket, rättighet att döma i lifssaker.

HALSRÖST, f. 3. Se *Falsett*, 1.

HALSSAK, f. 3. (fam.) Se *Lifssak*.

HALSSMYCKE, n. 4. Smycke, som man bär omkring eller på halsen.

HALSSNODD, f. 3. Snodd, som bäres omkring halsen.

HALSSPANT, n. 3. (skepp.) Det spant akter eller för, hvarvid fartygets rundning vidtager.

HALSTARRIG, a. 2. (Egentl.: Styf i halsen)

1) Som gör envist motstånd emot andras vilja, ehuru den är laglig och befogad. *En h. menniska*. — *Syn.* Se *Envis*. — 2) (om sak) Som röjer, utvisar, tillkännagifver halsstarrighet. *Ett h-t motstånd*.

Anm. Den *Halsstarrige* kallas *Hårdnackad*, om han oakadt alla förnuftsgrunder fortsätter sitt motstånd.

HALSTARRIGHET, f. 3. Egenskapen att vara halsstarrig.

HALSTARRIGT, adv. På ett halsstarrigt sätt, med halsstarrighet.

HALSTOPPARE, m. 3. (skepp.) Kort tåg med en knop i hvardera ändan, hvilket tjenar att fasthålla seglet, om halsen skulle springa eller blifva afskjuten.

HALSTYCKE, n. 4. 1) Stycke vid halsen på ett klädesplagg eller en rustning. — 2) Stycke kött, fränhugget halsen på ett slagadt kreatur.

HALSTYF, a. 2. (mindre brukl.) 1) Stel i halsen. — 2) Se *Halsstarrig*.

HALSTYFHET, f. 3. Egenskapen, att vara halsstyf.

HALSTALJA, f. 4. (skepp.) Se *Stjerttalja*.

HALSTER, n. 5. 1) Köksredskap, bestående af flera nästan parallellt löpande fina jernstänger, på något afstånd fästade vid hvarandra, med handtag och små fötter af jern under, begagnadt att derpå lindrigt steka (halstra) kött, fisk, m. m. *Steka på h.* — 2) Fordom brukligt pinoredskap, hvarpå förbrytare stektes levande.

HALSTER, f. 2. pl. *halstrar*. Se *Jolster*.

HALSTERSTEK, f. 2. Kött, stekt på halster.

HALSTRÄ, v. a. 1. Steka på halster. —

Halstrände, n. 4. o. *Halstring*, f. 2.

HALSTÄPPA, f. 1. (föga brukl.) Svårighet att svälja.

HALSVRED, n. 3. Ett slags ganska svår åkomma, bestående deruti, att den sjuke endast med största svårighet kan vrida halsen, och vanligtvis försäkad af fluss.

HALT, hållt, m. sing. I. 1) Hvad ett ämne innehåller af andra ämnen, som hafva högre värde. Säges isynnerhet om metaller. *H-en af kopparmalm, jernmalm, o. s. v.* Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Guld-, Silver-, Koppar-, Jern-, Salspeterhalt, m. m. — 2) Ett mynts metallvärde. *H-en i ett guld- eller silfvermynt. Mynt af god ell. full h.*, som har sitt fulla metallvärde. *Mynt af sämre h.*, se *Ringhaltig*. — 3) Det innehåll af mineral, som finnes hos ett mineralvatten. Mest i sammansättningar, t. ex.: *Jernhalten, svafvelhalten af ett helsevatten*. — 4) (fig.) Inre värde, beskaffenhet. *Den mannens sanna h. är ganska svår att bedöma. Detta röjer tillräckligt h-en af hans läror*.

HALT, hållt, m. 3. II. 1) Uppehåll, som krigsfolk gör i sin marsch. *Göra h. En lång h. Under h-en*. Säges i utsträckt bem. äfven om det uppehåll, man gör i en vandring, på resor, o. s. v. — 2) Ställe, der krigsfolk gör uppehåll på marsch. — 3) (jäg.) Benämning på vissa ställen vid en skallplats. — *Int.* 1) Kommandoord, hvarigenom man befäller en trupp att stanna. *Halt!* — 2) Tillrop, hvarigenom tillkännagifves, att man bör hålla upp, stanna med något. — *Syn.* *Håll!* *Håll upp!* *Stopp!*

HALT, hållt, a. 1. III. Som haltar. *Han är h.* — Brukas äfv. substantivt. *En h., ett par h-a.*

HALTA, v. n. 1. Säges om den, som, vid gåendet, för hvartannat steg faller ned med